VENDIM
(Shpërblimi i drejtë)
STRASBURG
10 qershor 2014

I FORMËS SË PRERË
10.9.2014

Ky vendim ka marrë formë të prerë, sipas nenit 44, paragrafi 2, të Konventës. Ai mund të rishikohet nga ana editoriale.

Në çështjen Eltari kundër Shqipërisë,
Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i katërt), e mbledhur si dhomë e përbërë nga:
Ineta Ziemele, presidente,
Päivi Hirvelä,
George Nicolaou,
Ledi Bianku,
Zdravka Kalaydjieva,
Krzysztof Ëojtyczek,
Faris Vehabović, gjyqtarë,
dhe Françoise Elens-Passos, Sekretar i Seksionit,
pas diskutimesh në seancë të mbyllur më 20 maj 2014,
merr vendimin e mëposhtëm, i cili u miratua po në këtë datë:
PROCEDURA

1. Çështja e ka fillesën në një kërkesë (nr. 16530/06) kundër Republikës së Shqipërisë depozituar në Gjykatë në bazë të nenit 34 të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut ("Konventa") nga një shtetase shqiptare, nj. Zamira Eltari, mbiemri i lindjes Sharra ("kërkuesja"), më 25 prill 2006.

2. Në një vendim të dhënë më 8 mars 2011 ("vendimi kryesor"), Gjykata u shpreh që ishte shkelur neni 6 paragrafi 1 dhe 13 i Konventës, si edhe neni 1 i protokollit nr. 1 të Konventës për shkak të mosekzekutimit nga ana e autoriteteve të vendimit të Gjykatës së Rrethit të datës 15 dhjetor 1999, të interpretuar me vendimin e 18 shkurtit 2005, i cili i njeh kërkueses shpërblim në vend të kthimit të pronës (Eltari kundër Shqipërisë, nr. 16530/06, 8 mars 2011).

3. Meqë pyetja e zbatimit të nenit 41 të Konventës nuk ishte gati për vendim, Gjykata e rezervoi dhe ftoi Qeverinë dhe Kërkuesen që të paraqisnin parashtrimet e tyre me shkrim për këtë çështje dhe sidomos që të njoftonin Gjykatën për ndonjë marrëveshje që ato mund të arrinin.

4. Më 15 shtator 2011, vendimi kryesor u bë përfundimtar dhe palët u ftuan që të paraqesin parashtrimet me shkrim në lidhje me shpërblimin e drejtë.

5. Më 5 janar 2012, Gjykata e shtyu afatin për paraqitjen e parashtrimeve me shkrim nga qeveria në lidhje me shpërblimin e drejtë.

6. Më 18 janar 2012, kërkuesja paraqiti pretendimet për shpërblimin e drejtë. Bazuar në nenin 41 të Konventës, kërkuesja kërkonte shuma të ndryshme me anë të shpërblimit të drejtë.

7. Më 31 janar 2012, qeveria paraqiti një deklaratë të njëanshme.

8. Më 4 prill 2012, kërkuesja paraqiti komente për deklaratën e njëanshme të qeverisë.

9. Më 31 korrik 2013, qeveria i paraqiti Gjykatës, si pjesë e informacionit të përgjithshëm, hartat e reja të vlerës së pronave, të cilat ishin miratuar me vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 187 të 6 marsit 2013.

E DREJTA

10. Në pretendimet e saj për shpërblim të drejtë më 18 janar 2012, kërkuesja kërkonte shpërblim sepse kishte humbur pjesës së saj të parcelës së tokës prej 521 m^2. Meqenëse kjo parcelë toke ndodhej në qendër të qytetit bregdetar të Vlorës, ajo parashtroi që çmimi i referencës ishte 600 euro ("EUR") për

metër katror. Kështu që ajo kërkoi 312,600 euro në lidhje me dëmin monetar. Në lidhje me dëmin jomonetar ajo kërkoi 15,000 euro. Në lidhje me shpenzimet dhe kostot ligjore kërkuesja kërkoi 7,000 euro për kosto dhe shpenzime për shkak të proceseve gjyqësore të brendshme dhe 2855 euro për shpenzimet dhe kostot për proceset sipas Konventës. Nga shuma e fundit, duhet të zbritet shuma prej 850 euro e dhënë nga Këshilli i Europës si ndihmë ligjore.

11. Në pamundësi për një zgjidhje me pajtim ndërmjet palëve, siç e parashikon paragrafi 104 i vendimit kryesor, më 31 janar 2012, Qeveria paraqiti një deklaratë të njëanshme që lexon, aq sa është e rëndësishme, si më poshtë (ekstraktet e rëndësishme të marra nga varianti anglisht, siç është paraqitur nga Qeveria):

"Qeveria e Republikës së Shqipërisë është e përgatitur që t'i paguajë (...) znj. Zamira Eltari (....) shumën prej 3000 eurosh (tre mijë euro) për të mbuluar dëmin jomonetar dhe të gjitha kostot dhe shpenzimet, plus tarifa që mund të vihen ndaj kërkueses.

Në lidhje me dëmin monetar, Qeveria e Republikës së Shqipërisë është e përgatitur që të shpërblejë kërkuesen me shumën 6,252,000 (gjashtë milion e dyqind e pesëdhjetë e dy mijë) lekë, si shpërblim për 521 metër katrorë në pronësi të kërkueses, bazuar në hartat e vlerës[1], që tregojnë se çmimi për metër katror në parcelën e sipërpërmendur është 12,000 (dymbëdhjetë mijë) lekë për metër katrorë.

Shuma prej 3000 (tre mijë) eurosh do të konvertohet në lek me kursin e këmbimit ditën e marrëveshjes.

Shumat e mësipërme do të paguhen brenda tre muajve nga data e njoftimit të vendimit të marrë nga Gjykata sipas nenit 37, paragrafi 1, të Konventës. Në rast mospagimi të këtyre shumave brenda periudhës në fjalë, Qeveria do të paguajë interesat që lindin nga mbarimi i kësaj periudhe deri në momentin e shlyerjes, me një normë të barabartë me normën marxhinale të huadhënies së Bankës Qendrore Europiane gjatë periudhës së mosshlyerjes plus tri pikë përqindje. Kuptohet që pagesat e mësipërme do të përbëjnë zgjidhjen përfundimtare të konfliktit."

12. Në komentet e saj për deklaratën e njëanshme të Qeverisë, më 4 prill 2012, kërkuesja pretendon që kërkesa e saj ka të bëjë me pjesën e saj në parcelën e tokës, pra 521 m^2. Ajo parashtron që sipas vendimit të Qeverisë nr. 1620 të 26 nëntorit 2008, çmimi i referencës vërtet ka qenë 12,000 lekë për m^2. Megjithatë, ky çmim reference është përgjysmuar krahasuar me çmimin e referencës në vendimin e qeverisë nr. 555 të 29 gushtit 2007, pra 25,597 lekë për m^2 (përafërsisht 179 sipas kursit të këmbimit më 4 prill 2012). Ky përgjysmim është bërë brenda një viti dhe qeveria nuk ka paraqitur argumente që ta justifikojnë këtë përgjysmim. Ajo kërkoi që çmimi i zbatueshëm i referencës të jetë 25,597 lekë për m^2. Më tej, ajo kërkoi 15,000 euro për dëm jomonetar. Kërkuesja tërhoqi pretendimin e saj për kosto dhe shpenzime ligjore të kryera në proceset gjyqësore të brendshme, për shkak të pamundësisë për ta provuar, por iu qëndroi pretendimeve në lidhje me kostot dhe shpenzimet e kryera në proceset në Strasburg, nga të cilat duhet të zbriten 850 euro.

13. Gjykata vëren që neni 37 i Konventës parashikon që në çdo fazë të procesit gjyqësor mund të vendosë të çregjistrojë një kërkesë nga listat e saj të çështjeve ku rrethanat çojnë në një nga përfundimet e specifikuara sipas paragrafit 1 (a), (b) ose (c). Neni 37 paragrafi 1 mundëson që Gjykata të çregjistrojë një çështje nga lista e saj sidomos nëse:

"(c) "për çdo arsye tjetër që, sipas Gjykatës, nuk justifikon vazhdimin e shqyrtimit të kërkesës"

Neni 37 paragrafi 1 in fine përmban dispozitën që:

"Megjithatë, Gjykata vazhdon shqyrtimin e kërkesës kur këtë e kërkon respektimi i të drejtave të njeriut të garantuara nga Konventa dhe protokollet e saj."

14. Gjykata vëren, gjithashtu, që në rrethana të caktuara, mund të çregjistrojë një kërkesë ose një pjesë të saj, sipas nenit 37 paragrafi 1 të Konventës në bazë të një deklarate të njëanshme. Madje, asnjë gjë nuk e pengon një shtet të paditur që të paraqesë një deklaratë të njëanshme në lidhje me, si në rastin në fjalë, procedurën e nenit 41 të rezervuar. Për këtë qëllim, Gjykata do të shqyrtojë me kujdes deklaratën e Qeverisë nisur nga parimet e përgjithshme të zbatueshme në lidhje me nenin 41 të Konventës (shihni

[1]. Hartat e mësipërme të vlerës së pronave parashikohen me vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 1620, datë 26.11.2008 "Miratimin e çmimeve të trojeve, që ndodhen në të gjitha bashkitë dhe në disa komuna".

mes të tjerash, *Bushati dhe të tjerët kundër Shqipërisë* (shpërblim i drejtë - çregjistrimi), nr. 6397/04, paragrafi 10, 14 shkurt 2012).

15. Gjykata në konstatimin e saj rikujton që në çështjen *Vrioni dhe të tjerë kundër Shqipërisë* (shpërblim i drejtë) nr. 35720/04 dhe nr. 42832/06, §§ 33-39, 7 dhjetor 2010, llogaritja e dëmit monetar bazohet në hartën e vlerës së pronave.

16. Më 31 korrik 2013, Qeveria i paraqiti Gjykatës hartën e vlerës së pronave 2013 (shihni paragrafin 9 më sipër). Gjykata vëren që harta e vlerës së pronave është paraqitur për informacion të përgjithshëm, jashtë afatit, pas mbylljes së procedurës së shkruar. Qeveria nuk bën ndonjë parashtrim të shprehur në lidhje me përdorimin e këtyre hartave për këtë kërkesë. Qeveria nuk specifikon vendndodhjen e parcelës së tokës në zonat kadastrale përkatëse në përputhje me hartën e vlerës së pronave 2013 dhe çmimin e referencës që duhet të aplikohet në lidhje me këtë kërkesë. Për më tepër, Qeveria nuk tregon nëse çmimi i referencës pasqyron vlerën reale të tregut dhe "është indeksuar me interesin dhe inflacionin" (krahasoni *Vrioni dhe të tjerë* (shpërblim i drejtë) përmendur më sipër, paragrafi 37). Në këto rrethana, Gjykata nuk mund të bazojë llogaritjen e saj të dëmit monetar në hartën e vlerës së pronave të miratuar nga Qeveria në vitin 2013.

17. Në këtë drejtim, Gjykata vëren që në bazë të hartës së vlerës së pronave 2008, çmimi i referencës i parcelës së tokës së kërkueses ishte 12,000 lekë m^2. Kërkuesja e kundërshton zbatimin e këtij çmimi reference dhe propozon që të zbatohet çmimi i referencës në hartën e vlerës së pronave 2007, pra 25.597 lekë m^2 (përafërsisht 179 euro).

18. Pas shqyrtimit të hartës së vlerës së pronave 2008, Gjykata vëren që çmimi i referencës është ulur për të gjitha parcelat e tokave në qytetin bregdetar të Vlorës, krahasuar me hartën e vlerës së pronave 2007. Ndërsa Qeveria mund të kishte dhënë arsye që të justifikonin këtë ulje, kërkuesja nuk ka paraqitur ndonjë raport eksperti apo nuk është mbështetur në ndonjë alternativë tjetër për llogaritjen e çmimit të referencës. Gjykata më tej vëren që kërkuesja nuk ka qenë e qëndrueshme në lidhje me pretendimin e saj për dëmin monetar, pa ndonjë arsye të fortë. Në fillim ajo pretendoi që çmimi i referencës ishte 600 euro për metër katrorë, pa e mbështetur këtë shifër me një raport eksperti. Në komentet e saj për deklaratën e njëanshme të Qeverisë, ajo shprehet e gatshme të pranojë një çmim reference të ulur deri në 179 euro m^2. Në këto rrethana, Gjykata e refuzon propozimin e kërkueses dhe është e përgatitur që të pranojë çmimin e referencës që tregon harta e vlerës së pronave 2008. Prandaj, Gjykata pranon deklaratën e njëanshme të qeverisë në lidhje me shpërblimin për dëmin monetar në shumën 44000 euro (ekuivalente me 6252000 lekë).

19. Gjykata shqyrton, gjithashtu, pretendimin e kërkueses në lidhje me dëmin jomonetar dhe e konsideron të tepruar. Në këtë drejtim, Gjykata është e përgatitur që të pranojë propozimin e qeverisë për t'i dhënë 3000 euro për dëmin jomonetar.

20. Në lidhje me kostot dhe shpenzimet ligjore, Gjykata vëren që më 4 prill 2012, kërkuesja e ka tërhequr pretendimin për kostot dhe shpenzimet e kryera në proceset gjyqësore të brendshme. Sa u përket shpenzimeve dhe kostove në proceset gjyqësore në Strasburg, Gjykata vëren që as më 18 janar as më 4 prill 2012 kërkuesja nuk ka paraqitur ndonjë faturë në mbështetje të pretendimit të saj. Gjykata është e bindur që kërkueses i janë dhënë 850 euro si ndihmë juridike nga Këshilli i Europës.

21. Duke pasur parasysh konsideratat e mësipërme dhe shumën e shpërblimit të propozuar nga Qeveria, e cila duket se në këtë rast është e arsyeshme, Gjykata konsideron se nuk ka më arsye për të vazhduar shqyrtimin e çështjes (neni 37 paragrafi 1 (c)). Nisur nga të gjitha konsideratat e mësipërme, Gjykata është e bindur që respektimi i të drejtave të njeriut i përcaktuar në Konventë dhe protokolle nuk kërkon që ajo të vazhdojë shqyrtimin e çështjes (neni 37 paragrafi 1 në formë të përmbledhur). Prandaj, duhet të çregjistrohet nga lista në lidhje me procedurën për nenin 41 të rezervuar.

22. Në përputhje me rregullin 43, paragrafi 3, të Rregullores së Gjykatës, ky vendim do t'i përcillet Këshillit të Ministrave, me qëllim që ky i fundit të mbikëqyrë, sipas nenit 46, paragrafi 2, të Konventës, ekzekutimin e angazhimeve të Qeverisë.

PËR KËTO ARSYE, GJYKATA, NJËZËRI,

1. Mban parasysh afatet e deklaratës së qeverisë së paditur dhe në vazhdimësi orienton, që:

a) Shteti i paditur t'i paguajë kërkueses 44 000 euro (dyzet e katër mijë euro) brenda tre muajve nga data që ky vendim merr formë të prerë, në përputhje me nenin 44, paragrafi 2, të Konventës, për dëmin monetar, plus çdo tarifë të mundshme për konvertimin në valutën kombëtare të shtetit të paditur sipas kursit të këmbimit ditën që do të bëhet pagesa;

b) Shteti i paditur t'i paguajë kërkueses 3000 euro (tre mijë euro) brenda tre muajve nga data që ky vendim merr formë të prerë, në përputhje me nenin 44, paragrafi 2, të Konventës, për dëmin jomonetar, plus çdo tarifë të mundshme për konvertimin në valutën kombëtare të shtetit të paditur sipas kursit të këmbimit ditën që do të bëhet pagesa;

c) Nga mbarimi i periudhës tremujore të sipërpërmendur deri në shlyerje, interesi i thjeshtë të paguhet për shumat e mësipërme, në normën e barabartë më normën marxhinale të huadhënies së Bankës Qendrore Europian.

2. Vendos, njëzëri, të çregjistrojë kërkesën nga lista e saj e çështjeve për procedurën e nenit 41 të rezervuar.

Bërë në anglisht dhe njoftuar me shkrim më 10 qershor 2014, sipas Rregullit 77, paragrafët 2 dhe 3, i Rregullores së Gjykatës.

ZËVENDËSSEKRETAR
Fatoş Aracı

PRESIDENT
Ineta Ziemel